

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — III. Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre. 8 kor. — III. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Cukszfirer ur Kovács.

Cukszfirer ur Kovács nevezetes cselekedeteivel vannak tele az ujságok. Amit a zorden daliáról irnak, nem dicsőítő vers, minthogy amiket cukszfirer ur elkövetett, az egy se vitézi hőstett, se huszár-bravur.

Nem szedett el ágyut a muszkától, nem fogott el ellenséges generálist, gyereket se kapott fel a vágató huszárhad utjából. Ez a cselekedet cukszfirer ur Kovács karakteréhez, lelkéhez — ha van neki lelke — nem vág. Inkább való hozzá, hogy a keze alá került fiukat, a katonai fegyelem béklyójába kötött délczeg huszárokat gyötörjön, testben kinozzon, lélekben megalázzon, lelketlen vad-sággal keserítsen, halálba ker-gessen.

A kaszárnya nem üvegház. Aki oda kerül, nem melegágyba viszik, hogy gyöngéden ápolják.

Szó sincs róla. A katonának sok mindent meg kell tanulnia, hogy azzá legyen, aminek a hivatása követeli. Meg kell tanulnia kitartani, tünni, hideget, meleget, fáradságot elviselni, a tagjait nem kimélni.

Tanulnia kell rendet, fegyelmet. Nem könnyű iskola. Okosan tanítva és tanulva a tudomány megéri az árát. A katonára, ha a csillagok járása úgy hozza, nagy és dicsőség-termő munka vár. — Megvédeni a hazát, a polgárok életét, vagyonát, levetni, aki ellenünk tör, erre a munkára kemény legény kell, edzett testü, edzett lelkü és jól fegyelmezett elmejü.

A magyar katona jó katona. Ezt nemcsak mi magyarok mondjuk, az igazság mondja, ellenségünk se tagadhatja. A magyar huszárnak párja nincs a világon, szinte veleszületett hősi hivatásának minden személyes arravaló-

sága. Vajjon kell-e rugdosni, pofozni, halálra gyötörni a magyar fiut, hogy belőle jó huszár válják?

A kegyetlenség nem virtus. Nem magyar virtus. A magyar huszárok dicsőségének oly gazdag krónikája sok mindent följegyzett róluk. Hősiességet, vakmerő bátorságot, lovagiasságot. Kegyetlenséget soha. Ez a privát-virtusa a sokat emlegetett cukszfirerurnak. Rossz virtus, nem lehet irigyelni tőle.

Az ő bűne az övé, bűnhődése legyen méltó a bűnéhez, nem való ezt a bünt azzal kisebbiteni, hogy ez ott, katonáéknál törvény volna, vagy szokás. Lehet, hogy akad a kaszárnyákban cimborája cukszfirer ur Kovácsnak, értelem-ben, cselekvésben hozzája hasonlító, de árnyékot, gyűlöletet és feketét ez az egésze ne vessen. Nem minden főlebbvaló és nem minden altiszt vadállat katonáéknál. Akad

Rejtélyes dolgok.

— Humoreszk. —

Ugy történt a dolog, hogy a szadagórai árendás utra kelt. Igazhitü, jó zsidó volt a kocsisa és mindketten együtt érkeztek, mily nagy baj az, ha az emberre ráestek péntek alkonya és nincs hajléka.

Pedig hiába, szombat előestéjén nem folytathatták az utjukat. Meg kellett pihen-niök és betértek a kocsmába.

Nem volt valami biztató hely, de hát mit tettek volna? Nem volt választásuk. Az árendás be sem tért az ivóba, hanem az istállóba ment a szekere után és ott he-verészt le a szekérré. Abból evett, a mit magával hozott, mert nem nyulbatott a kocsmabeli ételekhez. A kocsis is a tarisznyájából evett, aztán a szekér alatt vetette meg az ágyát szénából.

Azt ne higgye ám senki, hogy az árendás megfélekedezett volna az esti imá-ról. Miután pedig végezt, oda szölt a kocsis-hoz:

— Mózsi!

— Mit parancsolsz?!
 — Imádkoztál?
 — Igen.
 — Imádkoztál azért is, hogy a zsványok ne lopják el a lovainkat?
 — Nem.

— Akkor imádkozzál azért is, de azonfelül jól kötözd meg a lovakat, mert sok errefelé a gazember.

— Megteszem.

A mikor Mózsi bevégezte a maga imá-ját és a lovakat is jól megkötözte, az áren-dás így szólt:

— Mózsi, miután imádkoztál és miután a lovakat jól megkötözted, ha most még jól bezártad az ajtót és ébren maradsz és úgy vigyázol, talán még sem fogják ellopni a lovakat.

— Igenis . . . Már bezártam az ajtót és ébren maradok.

— Helyes, fiam.

Az árendást csaklamar felébresztette a kutyaugatás. Feiriadt és odakiáltott a kocsis felé:

— Hé, Mózsi!

— Parancsolj!

— Alszol?
 — Nem.
 — Mit csinálsz?
 — Gondolkozom.
 — Min gondolkazol?
 — Azon gondolkozom, hogy hová lesz a fagygyu, a mikor elég a gyertya?

— Ha ilyen fontos és rejtélyes kérdésen gondolkazol, nem is fogsz elaludni, szöl és ismét elszenderedett.

De utóbb ismét felriadt. Mintha lépéseket hallott volna az udvaron.

— Mózsi, Mózsi!

— Parancsolj?

— Alszol?

— Nem.

— Mit csinálsz?

— Gondolkozom.

— Min gondolkazol?

— Hogy hová lesz az a hold, a mi elfogy és honnan jön az a hold, a mi meg nő.

— Ha ilyen rejtélyes és fontos dolgon gondolkazol, nem fogsz elaludni, szölt megnyugodva és ismét elaludt.

De mintha légvonal érte volna. Mintha kinyílt volna az ajtó.

A Debreczeni I. Temetkezési-Egylet,

melynek Bencz- y Sándor országgyűlési képviselő védnöke s diszelnöke, dr. Kiraly Péter ügyvéd, egyleti jogtanácsos s igazgató, Varjassy Gyula pénztárnok, Kánya Lajos és Belödy János mint egyleti igazgatók működéséi alatt áll. Felhívjuk az érdemes nagy közönség figyelmét ezen ujonnan alakult szövetségre, hogy ezt mint jótékony egyletet minél tömegesebben támogassák. Az egylet tagja lehet bárki, egy férfi mint nő, a 20 évtől 60 évig. Beiratkozni lehet az egyleti pénztárnok Varjassy Gyula kosárkötő üzletében, (Bika szállodával szemben). A szövetségre 200 kor segéyt ad az elbárálozott tag temetésére, az illető létszám mellett. Beiratási-díj 2 kor., a tagkönyvecske ára 20 fillér. Továbbá csak akkor fizetendő 20 fillér, ha a beiratkozott tagok közül haláleset történik.

emberség nélkül való ember, kegyetlen, szivtelen, azok között is, a kik nem viselnek uniformist.

A ki megdühödött, annak a nyakára kell taposni. Ha csak a fele is igaz annak, a mivel a cukszifiret vádolják, akkor ezt a vitézt példaadó módon meg kell tanítani emberségre. De általánosítani az ilyen eseteket nem szabad és nem szabad mindjárt vakon elhinni a kegyetlenkedésről szóló minden hírt, mert a mi a kaszárnya falain belül történik, az rendszerint elferdítve, nagyítva kerül ki a világba.

A városi tisztujtás.

Ez év végén ismét választásoknak néz elbe városunk közönsége, még pedig igen sokakat érdeklő választásoknak; ugyanis akkor lesz a minden hat évben tartani szokott városi tisztujtás.

Most még igen csendes a város, csak a kaszinókban, körökben és egyletekben lehet hallani egy-egy elesett szót, mely a választásokkal összefügg, de ugy szokott az lenni minden vihar előtt: nyomott a hangulat, hogy aztán, ha a vészujtósó fellegek elvonnultak, a kinek nem esett kár a vetésében a vihar alatt, annál jobban élvezze az életet adó nap melegét, azaz a város közönség-bizalmát.

De míg ez elfog következni, sok szakál megmozdul s igen sok kombináció lát napvilágot a sajtó útján, a mit ma megirtunk, azt holnap czáfolják s fordítva, ez így szokott lenni, ki tudja mióta, de egy már most is bizonyos, hogy Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester ur, nem lesz hajlandó állását

- Mt az?!
 Felébredt megint.
 — Mócsi!
 — Parancsolj.
 — Remélem, nem alszol?
 — Már hogy aludnám, mikor nem alszom.
 — Még gondolkodol?
 — Hogyne gondolkodnék. Hogy hová lesz a fa, a mikor az ajtóba egy szöveget ütünk...
 — Csak gondolkozzál, fiam... A míg ily rejtélyes, fontos dolgokon gondolkodol, nem alszol el.
 És ismét elaludt és csak a kakas kukorékolása ébresztette fel.
 A mint felébredt, odaszólt a kocsishoz.
 — Mócsi!
 — Parancsolj!
 — Alszol?
 — Nem.
 — Mit csinálsz?
 — Gondolkozom.
 — Miféle rejtélyes kérdésben gondolkodol most?
 — Arron gondolkodom, hogy hát imádkoztam, hogy a lovakat ne lopják el, megkötöztem a lovakat, bezártam az ajtót, tenn voltam az egész éjjel, mégis hát — hová tűntek a lovak?!

tovább viselni — nyugalmába vonul. — Debreczen sokat köszönhet neki, de Istenem, semmi se tart örökké s így seki se átközhetik meg azon, ha az agg pedeszta 50 évet meghaladó változatos szolgálat után nyugalmába vágyik.

Utódjára nézve most még eltérők a vélemények, csak egyben nem, tudniillik abban, hogy Debreczennek jelen szorult helyzetében és zilált anyagi viszonyai közt egy mindenképen tekintélyes, nyílt gondolkozásu, széles látkörű és vasakaratu, saját lábán járó polgármesterre van szüksége, ki a jelenlegi tarthatatlan helyzeten segíteni tudjon, akarjon és merjen, mert ha a jelenlegi állapot még soká tart, ki tudná azt megmondani, mi lenne Debreczennel.

Mi sokat foglalkoztunk e kérdéssel a közügy érdekében, minek szolgálata mindörökké zászlónkra van írva s bármint hánytuk-vetettük a dolgot, mindég oda jutottunk, hogy jelenleg városunkban csak egy férfi van, ki a polgármesteri állásra eddigi szerepléi és rátermettsége folytán jogosan pályázhat. Ez a férfi Komlóssy Arthur, városunk népszerű főjegyzője, ki köztünk nőtt fel, városunk szülötte, kinek elődei is nagy szerepet játszottak a közügyek höröngyöz mezején, ő ismeri jól Debreczen speczialis bajait, érdekeit s vasmarkát már eddig is — szűkebb hatáskörben — érezték, kik városunk érdekei ellen elég merészek voltak cselekedni.

Mindent figyelembe véve, a mit a józan gondolkodás diktál, kijelenthetjük, hogy Komlóssy Arthuré a jövő a polgármesteri szék betöltésénél.

A többi betöltésre kerülő városi állásoknál nem hisszük, hogy nagy legyen a változás, bár a közvélemény itt is nagy hullámokat ígér verni, lévén sok érdekszál itt is összpontosítva s ezért látszik a dolog oly viharosnak, mi mindenesetre csak akkor fog tisztulni valamennyire, ha az idő közeleg a végkibontakozás felé, mikor az ügyre visszatérünk és tudatjuk olvasóinkkal, hogy kik bírják, kik uralják a — közvéleményt.

Debreczen és a kvártélyos katonák hajdan.

Debreczen, július 20.

A multkor nem csekély nyugtalanságot támasztott a debreczeni háziurak között Oláh Károly katonai tanácsnok hírlapi hirdetése, melyben gyakorlatra jövő két-három honvéd gyalogezred házaiként történő beszállásolásának hírével lepte meg őket. Mert a katonatartás sohasem volt kedves honfiai kötelessége a magyarnak. Hajdan még több kelemetlenséggel járt ez a teher s csaknem állandóan rajta feküdt a polgárságon. Atig mult ötven éve, hogy Debreczen kaszárnyáiban igyekszik elhelyezni a helyőrséget. Azelőtt a legénység utcáinként felváltva a házbirtokosoknál szállásolt. A gazdák pedig nemcsak kvártélyt tartoztak adni a katonának; — rendes körülmények között a hadi-kincstár valami csekély megtérítése fejében kötel-sek voltak kenyérral és főtt étellel is ellátni. Olykor az elmezés is Isten nevében járt ki a kvártélyos vitézeknek. A tiszturak, katonai brodok és raktárak számára pedig már a XVIII. század

elejétől fogva maga a város tartott külön házakat. Ezeket polgár-családoktól vásárolta meg, s kisebb-nagyobb átalakítással tette alkalmassá katonai célokra. Ezért kerültek a város birtokába már a XVIII. század első felében, legalább is annak közepe táján Piacz-utcában a két Dobozi-ház, (egyik most is a város, Tábornoki-ház neve alatt) a Baranyi-ház (most a post'a-épülete); Czeglédben a Komáromi-ház, Csapóban az Oláh- és Kovacs-házak, Péterfiában a Tóth-ház. *) Hatvan-utcában az 1720-ban vendégfogadóvá tett Bika-házat is, később egészen 1794-ig tiszti kvártély házul használták.

Kezdetül fogva kénytelen-kelletlen szokásban volt, hogy a tanács ajándékokkal, ugynevezett discretiokkal és honorariumokkal kereste kedvét a comendansoknak és egyéb tiszturaknak. A lekenyerezésnek ez a vágya fontos okokból eredett. Oda czéltott vele a tanács s bizonyosan tapasztalásból tudta, hogy nem minden eredmény nélkül, — viszonzásul inkább féken tartják a kihágásokra, erőszakoskodásokra, kártevésre mindig kész legénységet. A város régi háztartásában állandóan jelentékeny összeggel szerepeltek régen ezek a militaris discretiok: csengő aranyak, tokaji és érmelléki borok, élés — és abrak-félék. A tiszturak pedig sohasem vetették meg; — szívesen elfogadták, mint a katonaság és polgárság közt lévő szép harmonia kézzel fogható jelét.

A régi katonatartás jellemzésül alkalmoszerűleg közlök 1749. évből néhány érdekes feljegyzést.

Ez évi január 11-én a vitéz Beleznay János által alakított huszárezred nyolcz kompaniája érkezett téli állásra Debreczenbe. Az ezred parancsnoka ekkor Mária Terézia örökösödési és hét éves háboruban tanúsított rettenthetetlen bátorságáról és csodaszzerű huszár bravourjairól híres Hadik András volt. A városi tanács és választott hites közönség sietett a Beleznay huszárok tisztjeinek is megadni a szokásos ajándékokat s azon a rapon tartott gyűlésében a következőket határozta:

„Jóllehet sok terheltetése és szükségei vannak a N. Városnak és a pénz keresésnek igen rossz ideje vagyon. **) mind az által: a T. Regement és nevezetesen M. Generalis Uram ő Nagysága tekintetiért és sa jó harmoniáért, a ben quartélyozó Tekintetes Beleznyanum Regementbeli Tiszt Urak számára Honorarium resolváltatik e szerint a mint következők:

1. Máltóságos Generalis Hadik András Uram ő Nagysága bejöveteletől fogva, mely volt 8-a Január hónapoként leszen tizenkét hollandiai aranyna, ser két hordóval, tiszta liszt fél köből, széna két szekérrel, árpa négy köből.

2. Kapitány Lieutenant uramnak holnapoként kész pénz három arany, egy szekér széna, árpa két köből, ser két cseber.

3. Zászlótartó Uramnak holnapoként készpénz 6 Rh. frt. egy köből árpa, egy cseber ser, két holnapra egy szekér széna.

Mely kevés Gratnitumot (kedveskedő ajándékot) a N. Város az Hyberniumon (téli szállásolás ideje alatt) meg fogja adni, ha csak az Isten valami rendkívül való itéletet és csapást nem bocsát a Városra. Reméni pedig a N. Város, hogy a Tiszt Urak jó disciplinában (fegyelem alatt) fogják tartani a Militiát (katonaságot).

*) A Komáromi-házat Komáromi György örökösöitől 1738—1742 között 5000 frton, a két Dobozi-házat Dobozy István családjától 1730 körül, a Baranyi házat Biharvármegyétől 1752-ben 6000 frton, az Oláh-házat Oláh István utódaitól 1751-ben szerezte a város.

**) Épen mint most. (A szedő.)

Darvas Testvérek

dusan felszerelt női- és gyermek-felöltő áruházában Debreczen, főter, Hungária-kávész mellett. Újdonságok női- és gyermek-felöltőkben, nap- és esernyőkben, blousok, övök és nyakdíszek nagy választékban feltűnő olcsó árak mellett beszerezhetők

Néhány nappal később a regiment Szathmáry nevű kapitánya részére is hónapoként 3 aranyat, egy szekér szénát 2 köből árpát és 2 csebert sert resolvált a tiszteletes tanács.

Ami pedig a legénység ellátását illeti, erről a tanács és választott hites közönség imegy gondoskodott.

A ben quartélyozó Tenkintetes Regementbeli Gregoria Milita (közlegénység) vagy Leib Compania részére a Strasa meszteresen kezdvén s magát is odaértvén resolvatozott a gazdánál egyszeri ingyen étel a kenyéren kívül, melylyel a város prelio Regulamentali (szabályszerű) áron Computalni kíván az alább irt conditiók szerint:

1. A katona az ételbe ne válogasson; egy félnél többet ne kívánjon, hanem amit adhat a gazda, avval megelégedjék.

2. Ezen étellel csak maga a quartélyos katona éljen, másokat a gazda ételére ne hijjon. A kinek felesége, gyermeke és cselédei vannak, azoknak ételekről, kenyerekről maga viselyen a katona gondot a gazdan terheltetése nélkül.

3. A kenyeret a gazdával e fontoltassa a katona, hanem a gazda szabadságába álljon, ha fontolva adgya-e vagy fontolatlan, mind azon által a Katona elégednek meg a gazda házi kenyerével, benne ne válogasson.

4. Ha a katona Strására vagy comandában léssen és az ételt ki nem veszi, olyankor a gazda az ételt naponként három-három krral fizesse ki.

5. A gazdának ezen jó akarattya pedig a katonához addig tart, míg a katona magát jól omportallja (viseli;) deha excedal, lsubtrahaltatik (elvonatik) töle a beneficium.

6. A katona gazdáját és más civiseket ne bántson és ne háborgasson; az udvaron és istállóban ne dohányozzon, ott és más félelmes helyeken égő gyertyával ne járjon.

Minden tisztelettel azért kértetnek a Tiszt urak, kiváltképpen a compania comandása, hogy a N. Militiát e szerént jó disciplinában tartani és éltetni ne terheltessék, hogy ne talán tán elenkező képpen lévén a dolog (melyet nem remélenénk) a N. város és kénytelenitessék (melyről igen erős parancsolattya vagyon) mindenkben a szoros Regulamentomhoz ragaszkodni

Szeremley József hites notárius által.

Am a tiszt urak ennyi szivességgel sem valának megelégedve. Minden zászló alattistabilis tiszt részére discretiót kívánnak, vagy ellenkező esetben fát, ezenkívül egyebet is, p. o. fát a quartély mester mellett dolgozó 8 vagy 9 fourérnak, gyertyát, ágyi eszközt a tiszteknek.

A tanács sem adta be a derekát, hanem válaszolta:

1. A fen projectalt honoráriumnál a N. Város tovább nem mehet.

2. Ha ugyancsak ezen T. Militiával végezni bonis modis (jó szerrel) nem lehetne, hanem egy és más terhes és rendetlen praetensioikkal (követelésekkel) terheltetünk, kénytelen leszünk a Gregoria Militiának ígért hospitalis cibust (vendégszerető élelmezést) subtrahalni.

Közli: Zoltai Lajos.

Krónika.

Megszökött anyós. Likurgusz nem hozott törvényt a megszökött anyósok ellen, mert a bölcs törvényhozó nem tudta elképzelni, hogy az anyós, mint olyan, valaha megszököjék. Ámde a bölcs Akiba rabi ismert mondását is semmivé teszi ez anyós-zökés folytatolagos históriája.

Egy „javakorabeli“ debreczeni anyós

egy házban lakott a vejével. Az anyós tegnapelőtt a veje pénzéből ragához vett 64 koronát és nyomtatatul eltűnt. Hogy seprüháton lovagolt-e el, vagy a személyvonattal, arra nézve nincsenek megbízható értesülések, mindössze csak annyi, hogy az anyós állítólag egy meglehetősen ifju legénnyel tűnt el... És mit tett a vő, hálamisét szolgáltatót, nagy örömbankettet rendezett? Egyiket sem. A boldogtalan ember a bírósághoz fordult és feljelentette az anyósát. S a bíróságnál jegyzőkönyvet vettek fel, rendes panasz-jegyzőkönyvet, mintha közönséges tolvajlásról lett volna szó. El is rendeltek az anyós nyomozását. Most keresik életre-halálra.

Az lesz a nemezis, ha az anyóst csakugyan elfogják s ha elszüvenné a büntetését — visszakérül a vő házába. Ez lenne az, a mit általános vérfagyasztó bosszúnak mondanak. Ez a vő bizonylyal nem érdemli meg az emberek részvétét. Egyszer mosolygott feléje a szerencse és ő botor kézzel eldobta magától a realizált földi boldogságot, a folyósított mennyországot. Az ilyen ember számára nincs segítség.

És mi lesz, ha az anyóst a törvény elé állítják és kérdezni fogják tőle:

— Miért szökött meg?

— Mert előttem lebegett a vöm boldogsága...

Ha ennek a védekezésnek az alapján sem mentik fel hangos muzsikaszóval, akkor nincs a földön sem osztó, sem szorzó igazság. Az az eltulajdonított 64 korona csak nem jöhet számba. Ennél oicőbban lelketlenség volna azt kívárni, hogy megszabaduljunk anyósunktól.

Ösmerünk előkelő urakat, kipróbált jellemeket, kik jóval többet fizetnének hasonló boldogságért.

A lakkcipő. Egy előkelő fővárosi színész művészevel esett meg még debreczeni színész korában az alábbi mulatságos történet:

A művész egyszer fürdőhelyre készült. A mint el akart utazni, észrevette, hogy cipője, melyet még nem rég lakkcipőül használt, nem igen használható már se lakk, se másféle cipőnek. Mit csináljon? Pénze nem volt. De volt furfangos leleményessége. Két becsületes cipésmester volt, ezeket külön-külön magához hivatva s mindegyikénél readelt egy-egy pár lakkcipőt. A cipésmesterek aztán harmadnapra, de más-más órára rendelte magához. Harmadnap csakugyan beállított az egyik. A művész felpróbálja a cipőt, nagy elismeréssel nyilatkozik is róla, csak a jobb lábára való cipőt kifogásolta, hogy az egy kicsit szorítja a lábát.

— De nem tesz semmit, — szölt a színész. — Rajta kell hagyni még egy éjszaka a sámfán és holnapra egészen jó lesz. A másikat, azt mindjárt itt is hagyhatja nálam. Holnap hozza el a párját, akkor majd kifuzetem.

A cipész helegyezett, köszönt és távozott. Egy órával később beállított a másik cipésmester. Ennél meg a ballábra való cipőt kifogásolta a színész és szintén azt ajánlotta a cipésznek, hogy a jó cipőt hagyja csak itt, a szüket meg tegyesámfára és másnap hozza el neki, akkor kifuzeti. Az olvasó persze már kitalálta a történet végét. A színész még az nap este a más-más cipésmestertől való félpár, de összesen egész pár cipőben elutazott.

KARCZOLATOK.

Az olasz király elment, hogy Pétervárot felépi'se az olasz és orosz barátságot.

Az alatt eshen összedől a velencei híres torony.

Boldogok a velenceiek, ha náluk egy torony összedölése nemzeti szerencsétlenség.

Nálunk a nemzeti szerencsétlenségénél nagy bajok — *tornyosunk*.

Elhiresztelték Fejérváryról, hogy rendeletet bocsátott ki a magyar nyelv érdekében.

Ejnye, de jó pap lett volna Fehérváryból. *Vizet prédikál és bort iszik.*

Bécsben Széll és Körber megegyeztek. Európa tehát nyugodtan alhatik, a magyar pedig nyugodtan — *fizethet*.

Az aratásra nem szabadságot adják a katonákat.

Ebbe valahogy csak belenyugszunk, ha helyettük legalább a *végrehajtókat* szabadságot adják.

Az új országházat nagy fényvel nyitják meg.

Nem kell busulni. Lesz még ott *sötét-ség* is.

VIDÉK.

A csempészett gyermek.

— Saját tudósítónktól. —

Érdekes bűnnek a nyomozása foglalkoztatja — mint nekünk írják — pár nap óta a mogyoródi csendőrséget. Potocska János mogyoródi lakos pár évvel ezelőt, ősz fejjel ugyan, de ifju szível másodsor nő-sült s feleségül vette Urbán Borist, egy tüzről pattant menyecskét. Egy évi meddő házasság után a férjnek is, meg a feleségnek is az volt a legfőbb vágyuk, hogy gyermekük szülessen, ezt különösen az asszony óhajtotta, mert attól tartott, hogy ha férje elhal, az atyafiak kidobják a nagy vagyonból. Az asszony hitegette is az urát, hogy örömkönek néz elébe, de a golya csak nem akart megérkezni.

Amint nyáron az öreg Potocska kint dolgoztatott a szálláson, azzal a hírrel lepték meg, hogy jöjjön haza rögtön, mert fia született.

Az öreg haza sietett s csakugyan ott találta az új vendéget egy egészséges fiú személyében, a mi véghetetlenül boldoggá tette. Pár hónap mulva egy Szlávik Borcsa nevű leány kezdett a házhoz járogatni, a kit azután fel is fogadtak cselédnek. Szlávik Borcsa annyira kedvében tudott járni a kis gyermeknek, meg az öreg Potocskának is, hogy már majdnem minden úgy történt a háznál, a hogy ő akarta.

Potocskáné mindezt türe, a minap azonban a leányt megtépázta és kidobta. Itt kezdődött a dráma. A kidobott cseléd feljelentette Potocskánét, hogy a gyermek az övé és azt egy csempészte az asszony a házba egy Malina Zsófi nevű szülésznővel. A megindított nyomozás során kiderült, hogy a kérdéses gyermeket Bulykai Antalné találta az utcára kitéve és az adta át a szülésznőnek, a ki viszont Potocskáékhoz vitte.

Kiderült már eddig az is, hogy a gyermek anyja tényleg Szlávik Borcsa, aki azonban gyermekét kitétte az utcára, ugy akart tőle szabadulni. Szlávik Borcsát a csendőrség letartóztatta. Potocska János pedig a feleségét elkergette a házból.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja: Harmat-arczporát (pouder) mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arcz-bőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekezik bármilyen arcz- vagy rizs-porrall. Jól tapad s igen jól fed. — A Harmat-Créme a Harmat-szappannal együtt használva az arcz-bőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megráncosodástól. — (Kapható 3 színben fehér, rózsá s krém-zsínben) mintadoboz Harmat-pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arczporait: Berlini Fetzin-puder (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor s 1 kor. 60 fill. — Velvetin Pouder (3 féle színben) kis doboz 60 fill nagy doboz 4 korona.

Uj műmalom és villamos világítás Dorogon. Hajdu Dorogon a részvénytársaság gőzmalomát a „Tóth testvérek és Társai” cég alatt alakult szövetség megvásárolta s azt most teljesen új alapon rendez műmalommá építi fel; melyet a gazdaságia kívül még kereskedelmi őrlésre hengerekkel s az ahhoz tartozó gépekkel is felszerelnek. A társulat oly tőkével rendelkezik, mely a város határa összes buzatermését liszté dolgozva bocsájthatja a kereskedelem belfogyasztása és kivitelezésére. A gőzmalommal kapcsolatosan gőzfürdőt is épített a társulat s ha a községgel sikerül megegyezést jutni a jelenlegi tűzveszélyes, petróleum-utcai világítás helyett villamos áramot fejlesztet s ennek világítására való berendezését is keresztül viszi.

Utaz a vonat tetején. Tegnap reggel, mikor a nagyváradi vonat berobogott a Szeged-Rókus állomásra, az egyik kocsitetejéről egy suhancz akart lemászni. A rendőrök észrevették és leszállították. Kiderült, hogy Szlávik Pálnak hívják, békéscsabai születésű és Gerendáson szállott fel jegy nélkül. Az állomás ellenkező oldalán mászott fel a kocsitetejére és észrevétel nélkül utazott Szegedig. A kihágási bíró kétnapi elzárásra ítélte a fiút, a ki büntetése után toloncz uton megy haza.

Humor a szerencsétlenségben. Voltaképen igen szomorú az eset, melyről az alábbi híradás szól. De a könyvatos még a szerencsétlenségbe is humort kever, a gyász jótékony enyhítéséül. Egy fővárosi könyvatosban olvassuk ugyanis azt a jelentést:

Kassa, július 18. Körösi Mihály tokalyi lakos a minap ittas állapotban tért haza. A sötétben leütötte az égő petróleum lámpát, a mitől az egész ház lángba borult. Az agyban fekvő Körösiné és Boriska nevű leánya súlyosan összeégett, hét éves József fia pedig égési sebeibe belehalt.

Mindenesetre érdekes dolog, mikor valaki a sötétben leüti az égő petróleumlámpát!

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kinevezés. Bernáth Eleonór táblai elnök Lányi Lajos sziaérváraljai lakos, végzett joghatagatót a debreczeni kir. ítélőtábla kerületébe díjjal a joggyakorokká kinevezte.

§ Torvényszéki bírák szabadságon. A királyi törvényszéknél már beállott a holt szezon. A bírák nagyrésze megkezdte nyári szabadság idejét, itthon alig esik minden másodnapra egy-egy vádtanácsülés. Holnapról kezdődőleg élvezik nyári szabadságukat dr. Szeőke István, dr. Vass Antal, Deák Ferencz és Budaházy Zoltán törvényszéki bírák.

§ A jövőheti bűnügyi főtárgyalásokat a debreczeni kir. törvényszéknél a következő sorrendben tartják meg: Július hó 21-én, Hétfőn: Nagy S. János ellen, hatóság elleni erőszak büntetéseért. Csibe István ellen, lopás büntetése miatt. Július hó 23-án, szerdán: Kövér Lajos ellen, hamis tanúsítás büntetéseért. Szlávik József ellen, lopás büntetéseért. Klein Adolf ellen, összbüntetéséért. Július hó 24-én, csütörtökön: Fazekas Antal ellen, súlyos testisértesítés büntetése miatt. Papp Ádám ellen, gondatlanságból elkövetett hamis eskü büntetése miatt. Július 25-én, pénteken: Helyhírdetések.

§ Vegye fel a pénzt? A debreczeni kir. törvényszék hirdelményt tesz közre,

a melyben felhívja Melezer Ferenczné Enderle Veronka asszonyt, hogy a Debreczen árvaszéke által az adóhivatalnál 75 korona 77 fillér összeg helyezettett letébe, illetőleg utaltatott ki a bírói letétből. Ezt az összeget egy év alatt kell fölvennie Melezernek, ellenesetben az összeg a m. kir. állampénztárba foly be.

§ A felbontott levél (Fővárosi tudósítótól.) Breuer Zsigmond bérzeügynök alkalmazottja volt Deutsch Ödön gabonabizomacynosnak s mikor már elhagyta állását, levelei még mindig odaérkeztek. Történt, hogy Kovács Pál fejérmegyei földbirtokos is irt Breuernek, azt az utasítást adva, hogy adja el tiz vagon buzáját a börzén. A levelet Deutsch — miután sejtette, hogy benne üzleti megbízásról van szó. — Friedmann Ottó könyvelővel felbontatta s aztán a Breuernek szóló üzletet lebonyolította. Persze a proviziót is fölvette utóbb. Mikor Breuer megtudta ezt, Deutchot és könyvelőjét is följelentette levélük megsértése címén. A büntető járásbíróóság felmentő ítéletet hozván, a panaszos felebbezéssel élt, a melyet Bizaglich bíró elnöklésével ma tárgyal a törvényszék felebbeviteli tanácsa. A panaszos képviselője, dr. Köröendi Lajos fölhitte a bíróság figyelmét Kovács földbirtokosnak egy levelére, melyben ez kijelenti, hogy a kérdéses üzleti megbízást egyenesen Breuernek adta s ha Deutsch, fölbonva levelét, haszonra tett szert, ahhoz illetéktelenül jutott. A törvényszék csakugyan megváltoztatta az első ítéletet és Deutchot 150 koronára pénzbüntetésre, esetleg tiz napi fegyházra, Friedmann pedig 30 korona pénzbüntetésre ítélte.

HIREK.

Éjjeli posta.

× Martinique pusztulása. (Éjjeli express.) Fort de France-ból érkező táviratok szerint a Pelée hegy legutóbbi kitörése olyan volt, mint midőn számtalan tábori tüzet egyszerre gyújtanak fel. St. Pierre teljesen elpusztult. A Philomena templomromjai viz alatt allanak és a tengeri árak botörése folytán képződött csatornáknak feloszlásnak indult holttetek uszkálnak. A Howey és Curtis által vezetett amerikai misszió óta, melynek sikerült a Pelée hegyre feljutni és ott az újabb kráterképződések megakadályozására folsánczokat építeni, senki sem merészkedett a Pelée hegyre felmenni. Fort de Franceban az állapotok kétségbeesítőek. Az üzlet teljesen pang. A martiniquei bank a hitelnyújtást rendkívül módon kénytelen korlátozni, míg a bordeauxi nagy kereskedő cégek, melyektől Martinique egész forgalma függ, minden reményüket elvesztették az elpusztult ipari és kereskedelmi telepek újra való felállítására iránt.

× Bejelentett öngyilkosság. (Éjjeli express tudósítás.) Mátray Béla, a Vagszinház rendezője bejelentette a rendsérnek, hogy Béla nevű fia néhány nappal ezelőtt elhagyta szüleinek gödöllői lakását s azóta nem tudják, hova lett. Az ifju levelet irt aggódó szüleinek s azt mondja, hogy *öngyilkossá kell lennie.* A detektívek most mindenfelé keresik az életunt ifjut, hogy végzetes tettét, ha lehet, megakadályozzák.

× Rablás fényes nappal (Éjjeli express.) Az utonállások az utóbbi időben nagyon elszaporodtak a fővárosban. Tegnap délután a Dob-utczában, ebben az állandóan népes utczában gyanútlanul baladt Szabó

József ügyvéd. A kőbányai gyűjtőfogház nyugalmazott igazgatója, a mikor hirtelen elébe ugrott egy zülött ruházatu alak s ki-elmenekült, hogy a megrémült ügyvéd még a személyleírását sem tudja megadni. A főkapitányság erélyesen nyomozza a vakmerő utonállót.

× Kossuth emléke. (Éjjeli express tudósítás.) Kossuth Lajos születésének századik évfordulójára dr. Papp Zoltán országgyűlési képviselő, Kossuth-himnusz szerzője, a melyet ugy az országos függetlenségi és 48-as párt, valamint az ünnepélyeket rendező bizottság is a nagy nap ünnepi himnuszául fogadott el. Ez a Kossuth-himnusz az Ébredés politikai hetilap kiadóhivatalában most jelent meg négy szölamra letéve, Tolnai Ákos remek czimképével s a szerző arczképével. A Kossuth-himnusz az Ébredés (IV. kerület, Váci utca 21.) minden magyarországi dalárdának ingyen küldi meg, ha ez iránt hozzá fordulnak. A himnusz szövege így szól:

Az a három színű zászló,
Jaj de szépen leng, lobog;
A merre a szabadság van,
Arra vigyük, magyarok.
Megmutatta Kossuth Lajos,
Merre van a szabadság!
Áldd meg Isten azt az utat
S nagy lelkével a hazát!

Imádság a munkánk, templom
Minden kis hely idebenn.
Ne zavarja meg ideánkat
Semmiféle idegen.
És mégis oly sokan vannak
Nem egy hiten mi velünk,
Hallgasd meg mi panaszunkat,
Hallgasd meg, nagy Istenünk!

× Körözött földbirtokos. (Éjjeli express tudósítás.) Benkeő Béla felsővásárdi földbirtokos nagy ur volt a megyéjében. Négyes fogaton járt, mulatozott, dubajkodott s ugy szórta a pénzt, hogy végre a máséhoz kellett nyulnia. Előbb csak apró turpisságok révén tett szert pénzre s ismerősei, barátai a kiket megkárosított, nem bántották. Utóbb azonban idegen emberek pénzéhez nyult s ezek nem törődve állásával, följelentést tettek ellene. Mire azonban a rendőrség becsitálta. Benkeő Béla kerekét oldott. A 42 éves nőtlen földbirtokost most országszerte körözik.

× Gróf Matsukata Budapesten. (Éjjeli express.) Japán volt miniszterelnöke tegnap érkezett a fővárosba s a Hungária-szállóban vett lakást. Ma reggel a szálló terraszán reggelizett, a hol Brüll Ignác angol főkonzul meglátogatta. Reggeli után az érdekes vendég báró Siebert és Mukino bécsi japáni nagykövet kíséretében az angol főkonzul kalauzolása mellett a főváros nevezetességeit szemlélte meg. Megnézte az esküttéri hidat, a hol Cékéliusz Aurél miniszteri tanácsnok fogadta, innen a Muzumba, majd az új Országházba hajtatott. — Délután két órakor a szállója éttermébe villásreggeli volt, ennek végévei pedig a érdekes, exotikus vendég a fogaskerekű vonaton a Sváb hegyre ment föl.

Uj órás-üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a jelenkor igényeinek megfelelő szolid **Órás-üzletet és óra-javító műhelyt** nyitottam Debreczenben, Egyháztér 3. sz. alatt a volt Éva Péter-féle bolt-helyiségben (az ev. ref. nagytemplom jobb oldalán), ahol raktáron tartok legszebb kivitelű fali-, inga-, ébresztő- és valódi schweizi zse-bórákat; javítok mindennemű órát, a legegyszerűbbtől a legcompilkáltabbig, egy évi jótállás mellett saját vezetésem alatt. Szükség esetén kérem bizalmát és pártfogását Kiváló tisztelettel: **WOLFRAM FERENCZ órás.**

SZÍNHÁZ.

Csokonai színház. Makó Lajos, a debreczeni színház tevékeny, hazafias, nemzeti izlésű igazgatója a debreczeni Csokona-körbe alapító tagul lépett be s egyidejűleg a körhöz érdemes és minden magyar ember által örömmel fogadható indítványt nyújtott be. Makó igazgató ugyanis azt indítványozza, hogy a debreczeni városi színházat hazánk és városunk nagy magyar költőjéről, Csokonai Vitéz Mihályról nevezzék a jövőben, a mi ez uttörő magyar költő tiszteletét emelné s ahhoz méltó volna.

A debreczeni új színtársulat. Makó Lajos debreczeni új színtársulata működését szeptember 26-án kezdi meg Debreczenben. A színtársulat tagjai most szünetet élveznek, de már a jövő hónap 14-én Orosházán lesznek, a hol megkezdik az előadásokat. A társulat szeptember tizenhatodikáig marad Orosházán s onnan egyenesen Debreczenbe jönnek, a hol 26-ig az előkészületek és próbákkal töltik az időt.

Az első előadás. Színházunkban szeptember 26-án lesz az első előadás, amikor Somló Sándor magyar kitűnő színműve: a Szombatosok kerül előadásra. Fényes estéje lesz ez színházunknak. Teljesen új díszleteket, teljesen új öltözékeket és fegyverzetet készítettett hozzá Makó Lajos színiigazgató, a ki már az első előadással is dokumentálni kívánja, hogy a színművek előadására nagy gondot fordít és áldozatoktól sem riad vissza. Az első előadás érdekességét növelni fogja még az a körülmény is, hogy Makó Lajos ez alkalomra *Prolog*-ot írat, a legnagyobb valószínűség szerint Somló Sándorral. A színházi előadások szeptember 26-tól október elsejéig bérletszünetben tartanak meg s a bérletes előadások a régi abc rendszerben október elsejével veszik kezdetüket.

Műkedvelő előadás. A debreczeni asztalos segédekből alakult műkedvelő társaság a Margit fürdő disztermében, alakuló önképző-egylete alapja javára aug. hó 2-án, műkedvelő előadással egybekötött táncvizigalmat rendez. — Színi kerület A vereshaju Eredeti némszínű 3 felvonásban, dalokkal. Irta: Lukács Sándor. Rendezi: Rácz István. Sugó: Fehérvári József. — A főbb szerepeket játsszák: Balácsi Zuzsika, Pongor László, Vekerdi Lajos, Paulsy Berta, Vajó Mariska, Bálint József, Tóth István, Sarkadi Gyula, Bacsonyi Erzsike, Strebelovszky Lajos, Bagdy Mariska, Clement Rózsika, Faragó Károly, Barna Rózsa, Végh Juliska, Tóth Ferenczné, Nagy Géza, Szalay Erzsébet, Maruzsán János, Bagoly Juliska, Bagoly Erzsike. Ezt megelőzi: 1848-49. évi történelmi némajáték Helyárak: I. ső rendű ülőhely 2 korona, II. rendű ülőhely 1 korona 60 fillér, III. rendű ülőhely 1 korona 20 fillér, állóhely 60 fillér.

SPORT.

Football-klub Debreczenben.

Az első labdarugó egyesület.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 20

A labdarugás sportja ma a legkedveltebb játék. Testedző, ügyességet és erőt fejlesztő. Ilyennek ismerte el szülőhazáján, Anglián kívül valamennyi modern állam, melynek terein divik a football. Magyarországnak csak a fővárosban vannak izmos egyletei; a vidékiek közül a pozsonyin és szabadkain kívül egyiknek sincs neve. Pedig éppen ennél a sportnál van szükség a decentralizációra, az általános elterjedésre.

Debreczenben amatőrök régóta játszáknak unaloműzésből a footballt, de professzionista játékosaink, kik teljes készséggel s állandóan üzték volna a sportot, nem voltak. A Torna és Kerékpáros Klub végre a hét folyamán alakította saját kebelében az első debreczeni football klubot, melynek az első csapata már összeállt. A csapat szerdán és szombaton este öt órától hétig tanul, bíróját, Tóth Mihály tornatanár vezetésével. Ezenkívül mindennap gyakorlatoznak a játékosok az új sporttéren.

Az első csapat kék, ellenfele vörös övet visel. Ha újabb jelentkezések lesznek, hamarosan megalakul a harmadik csapat is.

Ez esetben, s ha a játékosok buzgalma nem lankad, tényleg fölvehetik a versenyt a már régebben megalakult nagyváradi football egyesülettel. — Ezt a matchet szeptember elejére tervezik úgy a debreczeniek, mint a nagyváradiak. A debreczeni csapat tagjainak nagyrésze végzett, kvalifikált fiatalember.

A csapatok összeállítása különben ez:

I. csapat. Kapuvédő: Rudolfi. Hátvédők: Grünwald I. és Grünfeld II. Fedezetek: Hajnal I, Roth és Végvári. Csatárok: Boczán, Sik, Hajnal II., Sarkas és Mórincz.

II. csapat. Kapuvédő: Fried. Hátvédők: Balogh és Madai. Fedezetek: Tolnay, Zöld, Csobán. Csatárok: Fényes, Markovics, Kemény, Perczel I. és Perczel II.

Kuglizó egyesület. A debreczeni pénzügyi tisztviselők kuglizó-egyesülete évi közgyűlését ma este hat órakor tartja meg, a melyre az érdekeltek ez uton is ismételt meghívotnak.

UJDONSÁGOK.

Új regényünk.

Regény-olvasóink figyelmét több ízben felhívtuk új regényünkre, amelynek közlését mai

számunkban kezdjük el. A szenzációs regény

A TŰZPRÓBA

címet viseli s olyan érdekes mesével, hatásos részletekkel, az érdeklődést fokozó fejezetekkel bir, hogy az olvasóközönség tetszését már első folytatásai után is nagyban megnyeri.

Ma kezdjük el az új regény közlését s ez alkalomból ismételt felhívjuk rá olvasó közönségünk figyelmét.

Megrabolt özvegy.

Három csók százhusz korona.

Debreczen, jul. 20

Besson Lujza, negyven éves özvegy sirva panaszkodóan állított be a rendőrségre:

— Igazságot kérek; kettős sérelem ért; hallatlan vakmerőség...

A rendőrtiszt csillapította a jó aszszonyt, aki aztán kivallotta, hogy mi történt vele az elmúlt éjszaka.

— Hazafelé készültem, de oly sötét volt az idő s oly rosszul világítottak az utcákat, hogy a vásártér kerje mellett hirtelen nem voltam képes tovább eligazodni az utamon. Megszólítottam tehát egy jól öltött urat, aki éppen mellettem haladt el, hogy utba igazítson.

— Éppen arra megyek én is, — felelt udvariasan az idegen ur s ajánlotta, hogy egy darabig elkísér...

— Nos? — faggatta a rendőrtiszt az újra könyekbe boruló aszszonyt. — Mi történt aztán?

— Hát kérem, alig megyünk együtt tíz lépést, amikor az idegen ur egyszerre átkarol s mielőtt magam védekezhettem volna, hát megcsókolt... Háromszor csókolt meg!

És mindegyik csókja olyan hosszú volt, hogy... hogy azt hittem, ott mentem... meghalok... Bruhaha!

A rendőrtiszt türelmetlenül pattant fel.

— Ugyan kérem, hát ne sirjon már annyira! Az ön korában nem szokás így kétségbe esni egy-két csók miatt... különösen, ha senki senki sem látta! Nos, aztán mi történt aztán?

— Aztán? kérem, az az ur ott hagyott. Egy ideig hallottam még a kacagást, aztán elfűnt a sötétségben. Akkor vettem csak észre, hogy mielőtt csókolt, kilopta a zsebemből a tárczámat... Százhusz korona volt benne! Igazságot kérek a csókért és szerezzék vissza a pénzemet.

A rendőrség meg most is keresi a csókos tolvajt, de alig hiszi, hogy felkutatatható.

Veszedelemes lakoma.

Mérgezés békával.

A vasuti állomás előtti részen a napokban 8—10 éves iskolás fiu játszadozott. Az egyiknek pokoli ördöge támadt, a mit rögtön közölt cimboráival:

— Fiuk! Süssünk békát!

A többiek nem akartak hozzájárulni a különös lakomához; de az indítványozó nem állt el tervétől.

FÓGEL GYULA

óra-, ékszer- és látszerészeti-üzlete

Debreczen, Plac-utca 75. Ipar- és Kereskedelmi-bankkal (ezelőtt Corsó-kávéház) éppen szemben.

Ajánlja: finom arany és ezüst zseborát és ékszereit a legjobb gyárakból beszerezve. (Használt, de jó karban levő órák- és ékszereket szinte mindig raktáron tartok és igen olcsón árusítom. Óra javítások jóállás mellett (ha nincs nagy törés) 80 kr.

Különösen ajánlatos szemüveg, zwicker raktáromat, valamint lorgnet, színházi láteső, nagyító üveg, bor, alkohol, ecet stb. mérőmet, mindenkit meglepő olcsó árban s a legfinomabb kivitelben.

Ne vegyen addig senki sehoh, míg nállam meg nem nézte!!! — Szemüveg, zwicker s mindenféle látszerészeti eszközök javítása. Régi szemüvegbe vagy zwickerbe új üvegeket azonnal készítek. Régi vagy tört aranyat készpénzért veszek.

— Én már sokszor ettem, nincs annál jobb peccsenye.

A fiuk végre se tudtak ellentállani s a rét közepén tüzet raktak. A tóból kifogtak néhány békát, nyársra huzzák és vigan forgatták a lángokon. El is fogyasztották a béka peccsenyét, — de rövid idő múlva mindnyájan rosszul lettek.

Egy Vassi Sándor nevű kis fiu valósággal életveszélyesen megbetegedett. Vért hányt, egész teste megtagadt s kínos görcsöket kapott. Most már valamivel jobbra fordult állapota és reménylik, hogy felépül különös betegségéből. Valószínű, hogy a kis Vassi valami varangyos békát fogott ki a tóból és ez okozta kínos betegségét.

* **Istentiszteletek.** Ma, vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Czirják Béla segédlelkész. Kistemplomban Kovács Zsigmond segédlelkész. Ujtemplomban Kovács Lajos segédlelkész. Ispótyban Kiss Tamás segédlelkész. Csapókeri imaházban Kovács János népisk. felügyelő. — *Róm. kath. templomban* reggel 6 órakor szent misét mond Vas Károly gymn. tanár. 7 órakor szent misét mond Szabó István. 8 órakor szent misét mond Török M. Lajos nagymajtényi segédlelkész, utána Szabó István szent beszédet mond. $\frac{3}{4}$ 11 órakor misézik Molnár Kálmán. $\frac{1}{2}$ 12 órakor szent misét mond Nyári Ignác. Délután 3 órakor Lytánia, utána Rózsafüzér. 5 órakor Szent József társulatának hónapos ajátosságát tartja Nyári Ignác szent beszéd és körmenettel. — *Az ág. hitv. evang. templomban* vasárnap d. e. 10 órakor Kádár Dániel III. éves theológus prédikál. — *A gör. kath. hápolnában* reggel 6 órakor reggeli istentisztelet. 9 órakor szent mise. Délután 3 órakor vecsernye. 4 órakor rózsafüzér ajátosság.

* **Uj orgona a főiskolai imaházban.** A főiskola oratóriumában lebontották a régi, hatalmas orgonát, melynek hangjai után dörögte hatalmas szónoklatait a nagy időkben a nagy Kossuth. A szép multu orgonát a tanítóképző énektermébe helyezték át s ezzel régi pedagógiai hiányon segítenek. Az új orgonát Kerékgyártó István darabos-utcai mester már elkészítette s most kezdődik annak fölállítása. Az orgona nagyobb és diszesebb, mint a régi volt.

* **Debreczen menyasszonyai és vőlegényei.** Lapunkban legutóbb közölt kimutatás óta jegyet váltottak a következők: Tóth András ev. ref. lelkész, Tanner Gyula r. kath. kovácssegéd Szabó Eszterrel ev. ref., László Miklós ev. ref. cipésmester Fuchs Ilonával r. kath., Várady Gyula ev. ref. boltiszolga Jakab Ilonával r. kath., Sajtos Sándor ev. ref. zongoramester Nemes Ágnes el. ev. ref., Csizslinszky Károly r. kath. díszműfestő Tomasóczky Ilonával ev. ref., Parlagi Lajos ev. ref. sütősegéd

Hadházi Eszterrel ev. ref., Schwartz Gotlieb izr. cipésmester Kantzler Rózával izr., Kovács István ev. ref. máv. távirász Sütő Irénnel ev. ref., Borsy Lajos ev. ref. máv. szertárnok Pető Eszterrel ev. ref., Tóth Sándor ev. ref. napszámos Farkas Annával r. kath., Török Gyula ev. ref. gőzmalma főmolnár Hornung Eszterrel ev. ref. és Szőke Sándor ev. ref. csizmadiamester Forgó Juliánával ev. ref.

* **A gazdasági bizottság ülése.** A református egyház gazdasági bizottsága tegnap délután öt órakor rendes gyűlést tartott, melyen Szinay Gyula elnök helyett Juhász Ignác elnökölt. A gyűlés folyó ügyeket intézett el.

* **Fordulat a házbéradó ügyében.** Az általános házbéradó behozatala ügyében váratlan s a városra nézve igen előnyös fordulat állott be. Ömeretes, hogy a pénzügyminiszter helyt adott a városi tanács felebbezésének s a bizottság vizsgálja felül Hank Gyula pénzügyi tanácsos elnöklésével a hibásan összeírt lakrészeket. A belsőségeken próbakép a napokban a tőczőskertben megejtették a felülvizsgálatot s ennek a vizsgálatnak az a váratlan eredménye lett, hogy 22 oly lakrészt találtak, amelyek tulajdonosainak neve előfordul ugyan a lajstromban, de hibásan, kevesebb lakrészzel; 7 lakrész pedig olyan találatot, a melyek tulajdonosainak neve elő sem fordul a lajstromban. Ezek a tételek mind a város javára esnek. A pénzügyigazgató a felülvizsgálat eredményéről jelentést tett a pénzügyminiszternek és ennek alapján a városi tanács ma intézett felterjesztést a pénzügyminiszterhez, hogy ne csak a külsőségi lakrészek, de az egész belsőségen is rendelje el a felülvizsgálatot, mert — mint a pénzügyminiszter kiküldöttének felterjesztéséből is kitetszik — hibásan eszközölték az összeírást.

* **Uj állatorvos Debreczenben.** A földmívelésügyi miniszter Kovárics Károly állatorvosi főiskolai tanársegédet a debreczeni kerületi magyar királyi állategészségügyi felügyelőséghez állatorvossá nevezte ki. A miniszter Kováricsot a XI. fizetési osztály 3-ik fokozatába osztotta be.

* **A sertésszállítmányok korlátozása tárgyában** a földmívelésügyi miniszter Debreczen városához körlevelet intézett, melynek főbb tartalma ez: Gondoskodjanak arról, hogy 1. fertőzött vagy forgalmi korlátozás alatt álló területekről származó sertések a fenálló szabályok kijátszásával, vagy megkerülésével Ausztriába való irányításnál vasúti (hajó) szállításra ne bocsáttassanak. 2. A marhalevel-vezetők vagyoni felelősségre való utasítással a fenálló szabályok szigorú betartására ismételve és ismételve figyelmeztessenek. — Harmadszor: A marharakodó állomásokhoz kirendelt állatorvosok újból utasítottassanak, hogy a külföldre, különösen Ausztriában irányított sertésszállítmányt felrakás előtt lelkiismeretes pontossággal megvizsgálják, és a betegség legkisebb gyanuja esetén a szállítmányok berakását megakadályozzák oly esetben pedig, mikor alapos gyanu forog fel, hogy a sertésszállítmány a forgalmi szabá-

lyok kijátszásával, illetőleg megkerülésével kerülne kivételre, erről az illetékes elsőfoku hatóságoknak a legrövidebb uton jelentést tegyenek és annak utasítását várják be.

* **Az állami adókiivetések.** Az állami adókiivetések augusztus 4-én veszik kezdetüket. A kivetési lajstromokat már a napokban közszemlére teszik a városházán, hol bárki is megnézheti az ivateket.

* **A debreczeni oszta emlékünnepe.** A kollegiumnak itthon tartózkodó ifjai gyűlést tartottak tegnap délután két órakor a felsőbb tanulók olvasó egyesületében. A gyűlésen, melynek hangulata igen lelkes volt, megállapították az ifjuság által augusztus 2-án, délután rendezendő emlékünnepegy programját. E szerint az ifjuság zászlója alatt vonul ki a honvédsirokhoz, hol Hódy Béla joghallgató elszavalja Gulyás József alkalmi ódáját, Nagy Sándor joghallgató ünnepi beszédet mond és Oláh Gábor bölcsészethallgató, az ismert nevű költő saját költeményét szavalja. Az ifjuság a honvédsirokra is helyez koszorút, hagyományos kegyelete jeléül.

* **A szabadságszobor-bizottság** ma d. e. 11 és fél órakor igen fontos ülést tart a városháza nagytermében. Elsőben is Tóth Andrást szobrász értesítést tá gyalják, mely szerint a szobrot Hirmann Ferencz ércöntő már annyira elkészítette, hogy azt a bizottság a szerződés értelmében átveheti. E czélból a kiküldöttek Budapestre utaznak és a szemlélet holnap délután 5 órakor ejtik meg a Hirmann Huszár-utcai öntődjében. Ugy értesülünk, hogy ezen szemlére Komlóssy Arthur elnöklete alatt dr. Bakonyi Samu országgyűlési képviselő, Vecsey Imre, Oláh Károly tanácsnokok és Aczél Géza főmérnök fognak a holnap reggeli gyorsvonattal felutazni és a fővárosban még szakértőül Strobl vagy más művészt kérnek fel és a szemlélet megejtik. A második tárgy a főiskolai ifjuságnak a szobor leleplezési ünnepélyén való részvételi kérdése egy külön szónoklat által, aminek — úgy hisszük — semmi akadályja nem lesz. — Végül az ünnepségek, a meghívások és egyéb apróbb kérdések elintézése lesz szönyegen.

* **A nagyváradai honvédegyalozred Debreczenben.** Rövid egy hónap leforgása alatt az I., II., III. és IV. honvédegyalozred tartották gyakorlataikat Debreczen határában. A négyesek, a nagyváradai nyalka fiuk tegnap délelőtt érkeztek Debreczenbe a tisztikar 48 tagjával együtt, kiket Lőrinczy ezredes és Philippovics őrnagy vezetnek. A nagyváradai honvédegyalozred egy hétig marad Debreczenben.

* **Prágai sonka** naponta triss ízés, egész nyáron kapható Tóth Kálmán fűszerüzletében.

* **A tanoncok iskolamulasztása** Az ipartestületben tegnap fejezték be az iparos tanoncok ez évi iskolamulasztásainak összeírását. Az összeírás eredménye a tavalyyival egybevetve meglepő és igazán dicséret az ipartestület erélyes eljárását. Tavalyy ugyanis tizenötözer volt az igazolatlanul mulasztott óráknak száma s ez a numerus az idén haterre apadt le.

* **Az országghirű szegedi kenderzsákok, vízmentes ponyvák, vitorlavásznak és jutta-zsákok egyedüli raktára** Wiener Adolf kölcsön-zsák- és ponyva-üzletében, Debreczen, Kossuth-utca 27.

Prelovsky András elsőrangú katonai és polgári szabó-üzlete, bel- és külföldi szövetek, hadifelszerelési-czikkék nagyválasztéku raktára Debreczen, Kossuth-u. 4. Legújabb francia- és angol divatu öltönyök, magyar dísz- és viselő ruhák, katonai és vasúti egyruhá, papi palástok, reverendák és fővegek a legutányosabb árak mellett pontos időre eszközöltetnek.

* **Iparosok és napszamosok.** A debreczeni ipartestülethez tegnap érkezett le a miniszternek egy kitűnő és szükséges rendelete. E rendelet kötelezi az összes építő iparosokat, hogy a 8 napnál hosszabb ideig náluk dolgozó napszamosokat okvetlenül jelentsék vagy irassák be a betegsegélyező egyletbe. Ilyen betegsegélyező pénztár van a debreczeni iparosoknak is. Kívánatos dolog, hogy e rendeletnek érvénye is legyen.

* **Zseni József Debreczenben.** Zseni József, a Nemzeti Szövetség társelnöke, tegnap Debreczenbe jött, hogy hortobágyi különlegességeket vigyen amerikai útjára. Tegnap reggel kiment Zseni József Szávay Gyulával a Hortobágyra, honnan a magyarság igazi specialitásaival megrakodtan tértek meg estére. A különlegességek nehánya, — mint már megírtuk, — Roosewelt amerikai köztársasági elnöknek jut ajándékkul. Zseni József ma távozik Debreczenből.

* **Az új református kántor.** A presbiterium ülése ma délelőtt választja meg a Kossuth-utcai új kántort. Az iskolaszék pénteki ülése öt kántort jelölt ez állásra ilyen rendben: Kremán Samu nagykan-madarasi, Alföldi Béla debreczeni, Rácz Árpád török-szentmiklósi, Kovács Mihály debreczeni, Horváth Lajos henczidai kántorokat. A mi jelölésünk, melyet a próbaéneklés és orgonázás után irtunk, ugyanez volt s igen valószínű, hogy Kremán Samu lesz az új debreczeni kántor.

* **A szabadság-szobor leleplezése és az ifjuság.** A főiskolai ifjuság küldöttsége tegnap délelőtt tisztelt Komlóssy Arthur főjegyzőnél, a szoborbizottság elnökénél és felkérték őt, hogy az augusztus 2-án tartandó szoborleleplezési ünnepségen, a délelőtti programmon neki is engedjen szerepet a bizottság. Komlóssy készséggel tett eleget a kérelemnek s így a leleplezési ünnepség programja új ponttal bővül. Az ifjuság ugyanis koszorut helyez a szabadság-szoborra s ez alkalommal Görömbey Péter szénior mond ünnepi beszédet.

* **Minden vasárnap este** katonazenahangverseny, Márkus Jenő bor- és sör csarnoka nagy nyári kertjében. Belépti-díj nincs.

* **A Polgári kör táncvigalma.** A Debreczeni Polgári Kör saját könyvtára javára augusztus hó 2-án, a szabadság-szobor leleplezési ünnepélye alkalmából a nagyerdei Vigadóban Rácz Károly zenekara közreműködésével zártkörű táncmulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj: Személy-jegy 2 korona, család-jegy (4 személyre) 6 korona. Felülfizetések köszönettel fogadhatók és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók és pedig: Szent-Királyi Tivadar, ifj. Gyürky Sándor és Márton Gyula urak üzletében, a kör helyiségében (Piacz-utca 7. sz., I. emelet) és este a pénztáránál.

* **Németi József** fényképész műterme (Debreczen, Piacz-u. 42. Biedermann palota) vasárnap és ünnepnap egész nap nyitva s a közönség rendelkezésére áll.

* **Szobator.** A Biedermann-palota házmesterének konyhijában tegnap délelőtt tűz ütött ki. A felhalmazott forgács gyuladt meg és hamarosan belekapott a láng a fabutorokba is. A tüzet, melynek igen sok nézője akadt, csakhamar eloltották.

* **Egy huszár balesete.** A 39-ik gyalogezred tegnap délelőtt gyakorlatról jött be a városba. Mikor az ezred a Péterfia utca torkolatánál vonult, szembe jött vele egy Dörék Pál nevű honvédhuszár, kinek lova megbokrosodott a sok katona láttára. A ficzánkoló paripa levette hátáról a buszárt és elvágta a Nagyerdő felé, hol csak tegnap délután fogták el, a mint vigan legelészt a rengetegben. A buszár belső rázkódáson kívül könnyebb természetű külső sérüléseket is szenvedett.

* **A debreczeni szabadság-szobornak** az emlékkertben folyó 1902. évi augusztus 2-ik napján délelőtt történet leleplezési ünnepélyére a rendezőség már kibocsátotta a meghívókat, a melyeken a rendező bizottság nevében: Komlóssy Arthur elnök és Hamar László jegyző nevei szerepelnek. A meghívót a következő sorok egészítik ki: *Tájékoztató.* Ugy egyesek, mint azon testületek, egyletek és társulatok, melyek az ünnepélyen testületileg vagy küldöttség által, továbbá zászlóik alatt és jelvényekkel jelennek meg, ezen szándékukat, ugyszintén azt, hogy a szobor talapzatára óhajtanak-e koszorut helyezni és ki által? — sziveskedjenek a rendező bizottságnak (Városháza, főjegyzői hivatal) f. hó július 23-ig — tudomására juttatni, hogy a sorrendbe felvétel iránt kellőleg intézkedni lehessen. Az ünnepély programjának végleges megállapítását a fenti tudósítások beérkezése után fogjuk eszközölni és a végleges program a helyi lapokban és falragaszok útján hozzátik a nagyközönség tudomására, az egyletek és társulatok részére pedig az ünnepély előtt néhány nappal külön is megküldetük. Minden az ünnepély rendezése körül szükséges felvilágosítást a fentebb jelzett rendezőbizottság nyújt.

* **Fülöp rendőrbiztos felépült.** Fülöp rendőrbiztos, a ki a Kossuth-utcai temetőben háromszor lőtt magába, tegnapig ápolták a közkörházban. A gondos ápolás eredménye nem maradt el s Fülöp rendőrbiztos tegnap délután már teljesen gyógyultan hagyta el a közkörházat.

* **Az általános házbéradó.** Két hét óta időzik Debreczenben Hank Gyula pénzügyi tanácsos s azóta folytonosan tárgyalták az általános házbéradót a városi tanács és a bizottságok. Debreczen közönsége pedig szorongva les minden mozzanatot, mely összefüggésbe van a házbéradó ügyével. A felülvizsgáló bizottság, Hank tanácsossal együtt holnap kezdi meg a külsőségek lakrészeinek összeírását. Az összeírást a Hortobágyon kezdi meg és körülbelül egy hónapig tart, míg végeznek vele. Ez a legújabb lépés az általános házbéradó ügyében.

* **Hajduböszörmény s nem Hajdu-Böszörmény.** A belügyminiszter tegnap körrendeletet bocsátot ki, melyben az 1898. évi IV. törvényzikk alapján szabályozza a rendezett tanácsú városok neveinek írását. A rendelet szerint a három hajdusági rendezett tanácsú város neve ezután nem két, hanem egy szóba irandó, ilymódon: Hajduböszörmény. Hajdunánás, Hajduszoboszló. Ez a rendelet igen szük-

séges volt holmi akadémius viták eltüntetésére.

* **A csendőrök költözködése.** Egyik lapársunk megírta, hogy a csendőrök tegnap Kossuth-utcai lakásukba költöztek át. A csendőrség azonban ma is Péterfia-utcán van és csak e hó utolsó napján költözik át új, díszes laktanyájába, mely nem a Kossuth-, hanem Széchenyi-utca 42. sz. alatt lesz. Az új csendőr-kaszárnya már csaknem teljesen készen van, most a végső munkálatokat végzik rajta a munkások.

* **Árverés a szegények javára.** A vasuti kocsi- és állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, esernyők, botok, ruha- és fehérneműk stb. Debreczen állomás podgyászfelvételei helyiségében f. évi július hó 23-án délután 2 órakor kezdődő nyilvános árverésen elfognak adatni. A befolyó összeg a helybeli szegényalap javára fordítatik.

* **Lopás a Macson.** Fekete János macsi lakos tanyájáról a múlt héten sok ingás s az egész családnak rubaneműi eltűntek. A debreczeni csendőrség erőlesen nyomozott a tettes után s öt napi kutatás után tegnap sikerült Bihar-Nagy-Bajomban elfogni a bűnöst Bangó Juliánna személyében, kit a csendőrök, miután a lopást beismerte, Debreczenbe, a büntügyi osztályhoz hozták be Bangó Juliánának két orgonája is volé, ezeknek kinyomozásán most fáradozik a csendőrség.

* **A tegnapi halottak.** Debreczenben a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Nagy Mihály ev. ref. 14 hónapos, özv. Vértessy Ferenczné ev. ref. 73 éves, Szabó Ferenczné ev. ref. 57 éves.

* **A mentő körülmény.** A „P.N.” ben olvassuk a braganzai hercegről ezt a jóízű bon-mot-t.: A braganzai herceget már eddig is ártatlannak találta a londoni bíróság, ami nagy szerencséje neki, mert mégis csak jobb a City aszfaltját taposni, mint a Dower szárazmalmát. A bíróság azzal indokolta meg az álláspontját, hogy a herceg teljesen részeg volt, a mikor tettét elkövette és így nem eshetik beszámítás alá. Erről vitakoztak ma délután a Hangliban és az egész társaság nagy figyelemmel hallgatott egy nagyon híres kriminalistánkra, aki így szólott:

— A londoni bíróságnak tökéletes igaza van. Mert a herceg a részegségnek abban a stádiumában volt már, a mikor azt sem tudta, hogy — fiú-e, vagy lány.

* **Nagyerdei fürdő és vizgyógytelep.** A gőzfürdő egész éven át nyitva, naponta reggeli 5 órától, esti 8 óráig. Tartalmaz 50 öltözőt, egy nagy öltöző termet, egy pihenővel; meleg és hideg medenczék, zuhanytermet a legkülönfélébb zuhanyokkal; egy masirozó helyiséggel és tágas gőzkamarával. A kádfürdő helyiségben fehér porcellán és beton kádak, mindenütt hideg és meleg vízzel és hideg zuhanyval ellátva. Mindenütt modern, tiszta és kényelmes. Árjai egyformák, feltűnően jutányosak, olcsó bérlet-rendszer; jegyek már a helyi vasut kasszájánál kapható, melyek egyszersmind menet és térti jegyek is. A gőzfürdő nyitva áll, nőknek: hétfőn, szerdán és pénteken, férfiaknak: vasárnap, kedd, csütörtök és szombaton.

* **Igyunk szénsavval telített obesi ártézi forrásvizet, vegyítiszta, legjobb, leg-egészségesebb, legüdítőbb ital.** Ládákban házhoz szállítva félliterenként 4 fillér, szénsav nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piacz-utca 7. szám.

Verseny-fényirda Debreczenben, Kossuth-u. 24.

Tisztelettel tudatom a t. közönséget, hogy fényirdánkban a **legtartósabb és legszebb kivitelű** (ez utóbbira különösen nagy gond fordítatik) képek készülnek, a **legolcsóbb ár számítás** mellett. Bevezettük azt is, ha vasuti bérlet jegy, vagy ajánlat véget-szükséges egy kép, az a legrövidebb idő alatt igen mérsékelt díjartért készítenőd. Hogy milyen nagy mű gondot fordítunk a fényképek teljes siker-rére és tartóságára nézve, kérjük a t. közönség szives meggyőződését. Felvételek állandóan eszközöltetnek, vasárnap és ünnepnapokon is.

Szives pártfogásért esedezve, tisztelettel: **Kolonics Béla**, művezető.

napig is észlelhetők. Fortescue megrántá lovának zabláját s Milburn ennél fogva pár lépéssel előre haladt. A hátramaradt erre nyugodtan kivette pisztolyát zsebéből, az ifju fejének irányzá azt — és lőtt.

— Folyt. köv. —

Az őrangyal.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula.**

(Folyt.)

Jól eső örömmel konstatálták, hogy ez sikerült. Most már rendben van minden. De amíg a sziklákról lefele haladtak, Hortoványi Pali újabb kérdésekkel faggatta principálisát, aki készségesen adta meg, felvilágosító válaszait büntársának.

— Meddig hagyjuk itt Bogátit?

— Addig, amíg a kedves rokonság megtörik és teljesíti kívánságainkat.

— De az soká lesz!

— Bizony idő telik bele.

— Mit gondol principális ur mennyi idő?

— Egy pár hónap mindenestre.

— Igen, de a mi kívánságunkat akkor is csak abban az esetben teljesítik, ha Bogáti Bélát elő tudjuk adni.

— Hát előadjuk.

— Két hónap múlva? Hiszen addig elpusztul.

— Élve, vagy halva az mindegy. De előadjuk.

— De ők élve akarják!

— Hohó! Olyan óvatosak leszünk ám, hogy ilyen badar ígéretet nem teszünk. Nem is volna jó, ha Bogáti Béla életben maradna. Előbb, vagy utóbb, de árulónk lehetne. Mi majd csak azt mondjuk a híres famillának, hogy nyomára jeltünk Bélának. Tudjuk, hogy rablók hurcozták el, a helyett is hogy hová. Nyomra vezetjük őket, de csak egy feltétel alatt.

— És ez a feltétel?

— Ez a feltétel nem más, minthogy írásban nyilatkoztassa ki Bogáti Péterné, mikép a kápolnai birtok az enyém, ő kezét nyújtja nekem, a leánya pedig neked. A nagyasszonynak aztán nagy kegyesen kiállításba helyezünk egy szép évi járadékot; de hát később lesz annak ezer módja is, hogy az évi járadék terheitől szabaduljunk. Mikor már kezünkben az írás, elvezetjük őket ide. Mi szavunkat teljesítettük. Bélát átadjuk. Arról azonban nem tehetünk, ha ők késlekedtek a kívánság teljesítésével s már csak akkor mentek bele, mikor Béla nem élt.

— Igy már helyes! Csak ügyes ember a principális ur. Ilyen gyorsan szövi a lebonyolítás szálait, Nekem erősödni kezd a reményem, hogy tervünk sikerül.

— Erősödni kezd?... Biztos az Pali... Biztos! hangsúlyozta Láczy nagy elégteliséggel.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR. *)

Köszönetnyilvánítás.

Tekintetes Bavlicza Pál és Raics György urak, mint egy kegyes adomány gyűjtésének indítványozói fáradhatlan működésükért fogadják hálás köszönetünket. Továbbá fogadják hálás köszönetünket az „István” gőzmalomtársulat mindazon munkásai, akik kegyes adományaikkal szerencsétlen állapotomban nekem és családomnak segítségére voltak.

Vasas János és családja.

Szives tudomásul!

Tudomásunkra jutott, hogy ugyan olyan üvegekben, mint az *Ebesi ártézi víz* palackja, más vizet hoznak forgalomba s ajánlják mint *Ebesi ártézi forrásvizet* a n. é. közönségnek, holott az nem forrás, hanem közönséges kut vizből van töltve, így csak utánczata az Ebesi ártézi forrásviznek, mert vizünk más vállalatnak használati célra eladva nem lett.

Ezért óva intjük a t. fogyasztó közönséget, hogy csak olyan üveget méltóztassanak elfogadni, a melynek czimképén „*Ebesi ártézi forrásviz*” felirat van.

Ebesi ártézi forrásvizünk különösen ajánható a májusi nyári hónapokban vegytisztaságánál fogva.

Ebesi ártézi forrásviz-vállalat.

Főraktár: Debreczen, Piacz-utca 7. szám.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

494 495

v. k. szám.

1002

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 2951/6 2952/6 1901. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Goldstein Mór részére Ecsedi János és neje báuki lakosoktól 350 és 100 kor. tőke, ennek esedékesség napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 133 kor. 72 fill. perköltség erejéig 1901 évi okt. hó 22-én bírósággal lefoglalt és 1040 kor. becsült tengeri, takarmány és sertésekéből álló ingóságok 1902 évi július hó 28-án d. u. fel 4 órakor kezdetét veendő és a debreczeni bányai 25 sz. a. tanyáján, v. hajtást szevendők lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérők azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen 1902 évi július hó 5-én.

Bódogh Zs.
birói kiküldött.

Csöd allatti árverés.

A Biedermann E és Fia cég csödtömegéhez leltározott bútorok és irodai felszerelések utóbbiak között egy nagy és egy kisebb pénzpénzszekrényt f. évi **Augusztus hó 4-ik napján d. u. 3 órakor** a Piacz-utca 42 számú alatt bírósági végrehajtó közvejtőttel tartandó nyilvános árverésen el fognak adatni. Az elárverelendő tárgyakat vagy azok jegyzékét az érdeklődőknek megmutatni.

Debreczen 1902 július hó.

Dr. Kőrösi Kálmán

ügyvéd, csödtömeg gondnok

Piacz utca 71.

Árverési hirdetmény.

A Biedermann E és Fia cég (Biedermann József) csödtömegéhez leltározott sa debreczeni 2915 sz. tjkvben ir

Piacz-utca 42. sz. alatti ház és az utána járó Ondódi föld

f. évi augusztus hó 5-én d. u. 3 órakor a debreczeni kir. Törvényszék árverési termében, külön külön el fognak árvereltetni. Az árverési feltételek a telekkönyvi hatóság 4508/902 tk. sz. raitarál és iródamban is (Piacz u. 71.) megtekinthetők

Debreczen, 1902 június hó 30.

Dr. Kőrösi Kálmán,

ügyvéd, csödtömeg gondnok.

Szobafestő és fénymázoló műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Gólya-utca 15 sz. alatt** fennálló

szobafestő és fénymázoló

műhelyemet tetemesen megnagyobbítottam s azt

Gólya-utca 17. szám. alatt

saját házamba helyeztem át.

Amidőn ezt a t. közönség szives tudomására hozni szerencsém van, megköszönöm az eddigi szives pártfogást, amelyben részesíteni a jövőben is méltóztassék tisztelettel:

Dihen János,

szobafestő és fénymázoló.

Debreczen. **Gólya utca 17. sz** (saját ház.)

Valódi

KAISER.

(Császár

Szagtalan vegytiszta borax.

KITÜNŐ TISZTÍTÓSZER A HÁZTARTÁSBAN.

csakis 15, 30 és 75 filléres vörös dobozban melletti védjegygyel valódi; mindenütt kapható.

Különös körülményes utasítás a 75 filléres dobozokban.

Védjegy.

Mack-féle

BORAX

(Borax)

Illatos Kaiser-Borax

finom dobozban, ára 1 korona.

PIPERECÉLOKRA KÜLÖNLEGESEN KÉSZÍTETETT.

Egyedüli készítő Osztrák-Magyarországban:

VOITH GOTTLIEB, Bécs III/1.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levelbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Ebédülő és szalon berendezés kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Jó árban levő bicikli jutányosan eladó. Nyil-u. 24. sz.

Két külön bejáratu csinosan butorozott szoba előszobával kiadó József kir. hercz.-u. 20.

Eladó egy teljesen új lószekér Kulcsár Imre fakereskedőnél. Lakik: Kosuth-utczán.

Honvéd tiszthelyettesi

egyenruhát keresek megvételre. Czim a kiadóban.

Egy jókarban levő pianinó eladó. Czim a kiadóban.

Egy bicikli eladó 55 koronáért. Nap-u. 15 szám Konya Sándorné.

Kiadó egy jóforgalmu kerékgyártó műhely. Simonffy-utca 45.

Eladó 2 teljesen új ökör, szekér: Melyek f. év július 22-én (kedden) a bárom vásártéren megtekinthetők.

Intelligens fiatal emberek kosztra felvételnek Varga-utca 11.

Mellék foglalkozásul irodai könyvelési munkák végzésére ajánlkoznak Czim a kiadóban.

18 éves házi leány fiatal iparos segéd ösmerttségét keresi hozomány nines, levelek „Gyöngyvirág” czimen főposta restante Debreczen kéretnek.

Gyászolók figyelmébe.

Sikkes női blouzek és kész ruha-aljak kaphatók, Mezey Gyulánál, (főtér 42.) Mérték szerinti megrendeléseket elvállal.

Polgáriiskolára sikerrel előkészít szakképzett tanító, ki évek óta foglalkozik ezzel. Czime megtudható a kiadóhivatalban.

Leányok! Blazirttá tett ez az unalmas holt szezon. Mások állítása szerint elég szellemes fiatal ember vagyok ahhoz, hogy postarostante levelezés utján kellemes perczeket szerezzek annak, ki-e lap kiadóhivatalához „szalmajogász” czim alatt ír.

Elszaladt Junius hó 25 1 drb. világos pely bal nyakán 3,7-584 szám beégetett bélyeggel ellátott Kincstári kurta farku kancazó ki tulajdonosát utba igazítja 50 kor. jutalom díjban részesíti Erdélyi János m. biztos. Zsák-u 5 sz. Jakos.

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora, hangszer-készítő és hangoló ajánlja legjobb gyártmányu **zongoráit, hegedűit**

és pianinóit. Javításokat és hangolási munkákat előnyös árak mellett eszközöl Szt.-Anna-utca 3 szám.

Eladó házak:

Péterfia-utca 45. szám.
Arany János-utca 60. szám.
Csapó-utca 31. szám.
Homok utca 124. szám.

Feltételek megtudhatók a Debreczeni Első Takarékpénztár titkárságánál

Zwack-féle Unikum legjobb gyomor erősítő likőr vöröskeresztrel kapható Czeglédy és Polgárnál.

Eladó ház a Vargakertben második járás 75. szám, részletfizetésre is.

Legjobb minőségű gyorsan száradó padlómaáz, és világhírű Zacherlin-rovarpor nagyraktára Czeglédy és Polgárnál.

500 liter Sesta kerti bor eladó Péterfia-utca 65. szám alatt.

Modern salon garnitúra és nagy consol tükör alig használt jutányosan eladó. Czim a kiadóhivatalban.

3250 frt. 730 □ öl szőlő új és ócskaépületekkel összesen 7 szoba 3 konyha 3 fűkamara stb. teher 1050 frt. Hemokkert I. j. 29.

Kevésbbé használt hintó kocsis eladó. Bethlen-u. 17. sz. alatt.

Eladó ház a József kir. herczeg-u. 28. számú ház ondógi földjével kedvező feltételek mellett eladó. — Értekezhetni: Teleky-utca 17 szám, 3. sz. alatt

N. Péterfia utca 79. sz. háznál az utcai lakás, mely áll öt szobából, mellékhelyiségekből és istállóból azonnal kiadó, esetleg az egész udvar.

Kiadó garzon lakás, szép világos, magas egészséges két szobás udvari lakás, előszoba, mellékhelyiség és vízvezetékkel szept. 1-re. Ugyanott egy négy szoba és mellék helyiségekből álló lakás kiadó. Pisz-u. 7. sz.

Tanuló felvétetik Glück Izidor fűszer. fizetésben Péterfia-utca 76 (Bábaképezde épület).

Sirkoszoruk 50 krtól feljebb, szobadiszek, pálmák jutányos áron kaphatók: Egyház-tér 5. (a nagytemplommal szemben).

Haszonbérbe adó Szaboles m. Pusztadoboson 575 hold szántóföld 1200 □ öllvel. Értekezhetni özv. Zoltán Jánosnéval Tápó-Szele (Pest m.)

Csillag utca 19 számú ház bolt-helyiséggel jutányosan kiadó, vagy eladó.

Sárga szőrű fiatal szép nagy németdog tiszta Rass eladó Mezey Pálnál Nyiregyházán.

Katonakeztyük tisztítását javítással együtt pártját 8 kr-ért, glase-kr-ért, k isztítását jutányos árral vállalom. Péterfia-utca 37. sz.

59 kasztr. hold tanyaföld, Debreczen-nél határos, szoboszlói Köteles dűlőben eladó. Értekezhetni tulajdonossal Szoboszlón 4 tizedben 230 sz.

Egy kevésbbé használt hintó és egy Kis szerkezetű futó kocsis ernyővel s szánkó talppal eladó. Csapó-utca 17.

Megvételre kerestetik

egy egészen kis négykerekű stráfszekér. Czim a kiadóhivatalban.

Egy intelligens fiatal ember komoly ismerettségét keresi egy fiatal uri leány. Ajánlatot „Szekfü” jelige alatt. Posta restante, Debreczen.

Eladó hazhelyek Varga-kertben közel a vasúthoz — több házhelynek való pusztaföld eladó. Értekezhetni: Széchényi u. 42.

Kufeké-féle
LEGJOBB TAPLÁLEK EGÉSZÉSEGES ÉS
bélbeteg gyermekek számára
gyermekiszteje

Önállósodók figyelmébe.

Egy vagyonos vidéki városban a főtéren több üzlethelyiség rőfös és fűszer szakmának berendezéssel vagy anélkül kiadó. Czim a kiadóban.

Saját termésű

fajtiszta hadházi boralm következő árban kaphatók H.-Böszörményben.

Dr. Kertész Józsefnél.

Kövídinka literenként	40 fillér.
Kadarka lit.	40
Olasz Rizling	45
Burgundi kiváló jó	45
Muskotály	90

Eladó szántóföldek.

Debreczenben az Ondódon, a 2483. sz. tjkvból.

1., 8132. hrsza. 9 hold 1200 □ öl,
2., 8070. hrsza. 5 hold 850 □ öl.

Debreczenben, a Pallagon, a 2488. sz. tjkvból.

1., 8629. hrsza. 6 hold 1597 □ öl,
2., 8630. és 8631. hrsza. 6 hold 472 □ öl
3. 8632. hrsza. 2 hold 1062 □ öl.

A pallagi földek egymás mellett fekszenek, egy kis tanyaépülettel is el vannak látva. Értekezhetni a tulajdonos Könyves Gyulánál Debreczenben, Arany János-utca 59. szám.

Egyedüli

Hangszerkészítési Ipartelep.

Debreczen, Piacz-u. 19. sz. (Ranunkel-ház)

Hol mindennemű hangszerek különleges javítása elfogadjatik, u. m.: Hege-dűk, egyéb Vonós hangszerek, Harmonikák, Magánjátékos Zeneművek és Czimbalmok.

Ajánlom saját készítményű hegedűmet 4 frttól kezdve 5. 6. 7. 8. 10. 15. 20. 25 egész 100 frtig; régi hegedűket becserelek és veszek, ugyszintén mindenféle hangszereket Ajánlom saját gyártmányu hurjaimat.

A debreczeni zenede vonós hangszerkészítője. — A cs. és kir. 39-dik gyalogezred zenekarának szállítója.

Tisztelettel:

Tanczer György

mű- zene hangszerkészítő.

A nyári idényre

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból szabadalmazott

JÉGSZEKRÉNYEKET,
önműködő **Fagylaltgépeket.**

Legjobb minőségű

Szódavíz-készülékeket.

Tükrözött

Kerti golyókat,
sodrony borítókat

és szabadalmazott

legujabb befűző üvegekte

a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl:

KASZANYITZKY ENDRE

üveg, porcellán, lámpa, háztartási és disz-
árak nagykereskedése.

DEBRECZEN, Piacz-u. 57.

Horváth András

Debreczen, Piacz utca 21. szám. Vállal:
szobafestést, fénymazolást és tapétázást

Debreczeni tejcsarnok

Debreczenben, Hatvan-utca 39.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint a

Macsi uradalom összes tejtermékeit megvásárolván

és azt lakásomon Hatvan-utca 39. sz. alatt szives rendelkezésükre bocsájtom.

Egész nyáron át kitünő friss teljes tej kapható nálam, nem különben habtej, tejszín, tejföl, vaj, túró és iró. — Ugy üzletekbe mint házakhoz a tejet kívánatra házhoz szállítom.

Kitünő tisztelettel:

Weinstein Jakob,

Hatvan-utca 39 sz.

Naponta friss túró kilója 18 kr. Kitünő teljes tej hónaponta literje 8 kr.

Hajduvármegye és Debreczen sz. kir. város Főispánja.

341

sz.

1902

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésén,

2 irtnoki állás

fog választás útján betöltetni, mely állások egyenként 1300 korona fizetésből és 200 korona lakás-pénzből álló javadalmazással vannak egybekötve.

Azok, kik ezekre az állásokra pályázni kívánnak, s a törvényes minősítést kimutatni képesek, felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölő bizottság elnökéhez f. évi szeptember hó 6-ik napjának d. u. 5 órájáig annyival inkább nyujtsák be, mert később érkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ezen állások az 1873 évi II. t. cz. 4 §. b. pontja értelmében első sorban igazolványos altisztek számára vannak fentartva

Debreczen, 1902 július hó 3.

Puky Gyula,

főispán.

Műfestészethez való

Dr. Schönfeld-féle Düsseldorf

olaj- és akvarel festékek

valamint papir és festő vászon, — hozzá való ecsetek csakis

TÉREY JÓZSEF

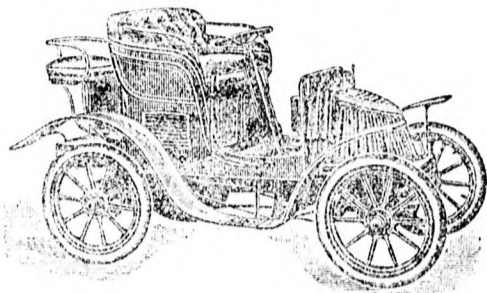
utóda özégével,

HATVAN-UTCA 13. SZ.

Kizárólagos festék- és zsiradék-üzletében kapható ugyszintén: carboli-neum, kátrány, fedéllemez és portland cement legjutányosabb árban.

Arverés.

A ki olcsó házat akar venni az jelenjen meg folyó hó 22-én d. u. 3. órára a kir. törvényszék arverési termében (földszint 13. ajtó), a hol ismét a Krasznay féle ház kerül arverés alá, a mit olcsón és előnyös feltételek mellett lehet megvenni.

Szigeti József

mechanikai-műhelye Debreczen, Piac-utca 58. Bank palota.

Automobilok gyártása és raktár; motoros biciklik, kerékpárok és varrógépek javítását jutányos áron eszközölöm. Kerékpár alkatrészekben nagy raktár.

Legnagyobb és legolcsóbb cipő-áruház Debreczenben.

Áruházam megtekintésére meghívom a t. közönséget, ahol a legdivatosabb és legtartósabb cipőt kaphat. Tisztító bökendősöt minden bevásárlásnál ingyen adok. 10 frnyit bevásárlásnál franco küldök. Bonyu bőrből cugos vagy füzös lábbeli . . . 240—260—280.
Zerge bőrből cugos, füzös vagy gombos . . . 280—300—350.
keztüszárral cugos, füzös v. gombos . . . 350—400—430.
Párisi Sevro cugos, füzös v. gombos . . . 450—550—650.
Sevró lakk keztüszárral cugos v. füzös . . . 300—350—370.
Lasting cugos seiyem cuggal . . . 240
Bonyu bőrből sima vagy betétes lábbeli . . . 240.
Karlsbádi tükrő bőrből keztüszárral cugos vagy Bergsteiger . . . 350—390—450.
Párisi Sevró cugos vagy Bergsteiger . . . 500—550—600.
Maici Lakk cugos vagy Bergsteiger . . . 450—550.
Sárga Bonyubőr cugos vagy Bergsteiger . . . 350—400—450.
Konkurrenzia ki van zárva. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek. Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem, vagy a pénzt visszaadom.

Low Zsigmond és Társa DEBRECZEN, Piac- és Szent-Anna-utca sarkán.

Eladó macsi-földek.

A debreczeni Első takarékpénztár tulajdonát képező mintegy 373 kat holdnyi kitünő minőségű

P-macsi tanya-föld

5-től 20 holdas parcellákba osztva is eladó.

A birtokmegosztási tervetről, az eladási feltételekről s egyéb idevonatkozó részletekről készséggel ad felvilágosítást a Debreczeni Első takarékpénztár igazgatója, illetőleg ezen intézet titkárja.

Közbenjárók nem díjaztatók

LITKE L., PÉCS

os. és kir. udvai szállító.

„SPORT”, grand vin sec pezsgője

elismert legjobb magyar gyártmány. — Debreczenben kapható:

KOMLÓSSY LAJOS

fűszer-, esemegő- és borkereskedésben

Piac- Hatvan-utca sarok.

Telefonszám 213.

A mai Nagy tűzijáték

programja.

Ma, vasárnap, folyó hó 20-án a nagy-
erdőn, a leveles-csarda háfa megetté
tisztáson fog megtartatni.

Műsor:

A tűzijátékot megelőzőleg léggömbök
bocsáttnak fel, továbbá gyermek háború,
confetti bombákkal. Időközönként a levegőbe
robbanó bombák eresztődnek fel.

1. 50 darab röppentyűvel tűz- és csillageső
a levegőben.
2. Zenélő röppentyűk.
3. Pokol kapuja, nagy látványosság.
4. Álló napok.
5. Tűzoszlop, rendkívül meglepő.
6. Zenélő tűzeső, egészen új, soha még sehol
ily tűzijáték darabot nem láttak.
7. Vizi malom, gyönyörködtető darab.
8. Forgó napok.
9. Bomba-ütegek.
10. Tűzokádó Sárkányok.
11. Magyar czimer és korona, briliáns lát-
ványosság.
12. Egy tűzhányó hegy kitörése, a legnagyobb
látványosság.
13. Jó éjt, tűz felírás.
14. Színes bengál tűzek.

Ez alkalomra a tűzijáték-terén lazi-konyha,
fonatos-sátrak lesznek felállítva. Továbbá
hideg ételekrol, friss sörről és borrol Németh
András, a Dobos vendéglős fog gondoskodni.

Helyárak: 1. sor ülőhely 50 kr. 2-ik
és 3-ik sor ülőhely 30 kr.
4-ik és 5-ik sor ülőhely 20 kr. 1-ső rendű
állóhely 15 kr. 2-od rendű állóhely 10 kr.

Gyermekek az ülőhelyeknek felét fizetik.
A tűzijáték területére vezető út fátylakkal
lesz megvilágítva. A tűzijáték után a kis
vasút külön vonata áll a közönség rendelkezésére.

A tűzijáték kezdete pont 7 és fél órakor.

Tisztelettel:

LEIDENFROST ÁRMIN,
pirotechnikus.

Uj szénraktár

Tisztelt Háziasszony!

== Vasaláshoz legjobb a ==

Retorta Bükkfaszén.

Elmaradnak a szén vasalás kelle-
metlen következményei. Nincs rossz
levegő, főfájás és szédülés, mert a

Retorta Bükkfaszén

vegyi uton van minden az egészségre ká-
ros anyagtól megtisztítva. Száraz, min-
den szag-, gáz-, füst és láng nélküli sz-
tés nélkül ég.

Nem poros, mint az erdei eddig
használt szén s így harmadával kevesebb
elegendő, ugyan ahhoz a munkához.

Kapható:

Friedmann Józsefnél Piacz-u. 26.

Főtűzsdé udvar.

ALAPITTATOTT 1828.

Füvessy Lajos

előbb Füvessy Bertalan

érezőntöde és kútfuró vállalata

Debreczen, Simonffy-uteza 15.

Ajajja saját készítésű kút szivattyúit
2 évi jótállással.

Jó vizű kútkat furását helyben és
vidéken gyorsan és legjutányosabban jótál-
lással eszközöl.

Nagyerdei fürdő és vizgyógytelep

Vizgyógyintézet. Debreczenben. Gyógy-, kád- és
Telefon sz. 50. gőzfürdők

A fürdő és gyógytelep fekvése, berendezése.

Debreczen sz. kir. város óriási kiterjedésű, évszázados tölgy- és fenyőerdejében, köz-
vetlen a város alatt egy rendezett, sétautakkal és pihenő padokkal ellátott park közepén
fekszik a fürdő és vizgyógytelep.

A várostól árnyas sétautak, gondozott kocsut és a helyi vasutal 10 percz alatt
érhető el.

Az erdő talaj és levegő viszonyai kitűnők, amennyiben az évszázados fák minden
portól és szélről védik a telepet, úgy, hogy a park klímájuk értékkel bír.

A telepen vannak egész évben üzemben tartott: **speciális ásványfürdők; kád-,
gőz-, zuhanyfürdők és egy modern berendezésű hidegvizgyógyintézet**

Ásvány-gyógyfürdők.

A fürdőtelep vize kiapadhatlan forrású és az ugynevezett puha, lágy vizek közé
tartozik. Igen mélyről eredvön, rendkívül vastag homok és kavics rétegen szűrődik keresztül
s így kr. stalyitit. Mindazon anyagokat, melyek a vizet érdessé, keménynyő s így a
hajzatra, bőrre kellemetlenné, sőt ártalmassá teszik, **nem tartalmazzá**

Sok éves tapasztalat mutatja, hogy fürdés után a bőr puha, sima marad, a hajzat nem
esomósodik össze, a bőrön kűtés nem keletkezik.

Ezen tapasztalati eredmény, valamint azon körülmény, hogy ily nagy alföldi város és
nagy vidékének lakossága rendkívül érezhetően nélkülözte mindama gyógyfürdő hatányokat,
melyek csak igen sok költséggel és a messze idegenben voltak fellelhetők: indították a
fürdőbőrlőket arra, hogy Debreczenben a **gyógyfürdőkét meghonosítsák**. Így készülnek
kettős berendezésű porcellán és betonekádokban a következő gyógyfürdők:

1. **Mór-vasláp-fürdő**; kettős kádban, nyugágygyal, ára 1 frt 50 kr., (tiz jegy ára 12 frt.

A mór-fürdők hatása: izgatólag és felelevenítőleg hat a bőrszervek, valamint a
környei idegek és edényhálózatok akadályozott működésénél; egyes bőr- és testrészek kisebb
mozgékonyaság és alább szállott érzékonyaságénél; általános és helybeli érzékenytelenségénél.
Az anyagforgalmat javítja és a felszívódást előmozdítja a bőr és a hozzá közel fekvő részek
idült izzadmányainál, mirigydaganatoknál, különösen az ivarszervek és környezeteinek idült
megbetegedéseinnél; hószám rendellenességeknél, méhbelhártydlobb, méhlob, petefészeklobb, méh-
helyzetváltozásoknál a méh melletti és körülötti izzadmányoknál.

Izgató hatásánál fogva igen jótékonyan hat a vérösszetétel és vérkápzás rendellenessé-
geinnél, mint sápkór, vérszegénységénél és ennek következményeinél; görvélykóránál s a legtöbb
női terméketlenségénél.

A mór-fürdők anyaga mindig valódi **Franzens adi mór vasláp**, melyből a fürdők
mindig **orvosi utasítás és szigorú ellenőrzés és felügyelet** mellett készíttetnek.

2. **Vas-Jód-fenyő fürdők**, ára 1 frt.

A **vasfürdők** gyógyhatása főbb vonásokban megegyezik a mór-fürdőkével, de kiválóan
alkalmas sápadt, vérszegény gyermekekénél, ha ezek gyendén fejlettek, vagy öröklött vérbajjal
terheltek vagy a **jód-fürdők** hatása kitűnő, mely fürdők e mellett jól hatnak a bőr külö féle
megbetegedéseinnél, öröklött és szerzett vérbántalmaknál.

A **fenyőfürdők** valódi tátrai-fenyőből készülnek, gyógyhatásuk a kifejlődő illatos
gőzük beszívódásában rejlik s mint ilyen a tüdő és légeső, hurutos megbetegedéseinnél kivá-
lóan jól hatnak. A **jód-fürdők** darkauai és halli jód-sóból készülnek.

3. A **sósfürdők** izgatólag hatnak a bőr és véredények renyhe működésénél és felszi-
vólag a bőr és mirigyek idült duzzanatánál, lobjánál. Így kiválóan alkalmasak bőrbajoknál,
a bőr érzéketlenségénél, a női ivarszervek és függelékeinek izzadmányánál, lobjánál.

Egy sósfürdő ára 80 kr.

4. **Kénes szap hévfürdők**. E fürdők csoda hatását mindenki ismeri. Köszvény, csuz
rheuma, ideghülekénél, ízületi lo ok és izzadmányoknál hatásuk valóban a csodával határos
Az iszap fürdőkhez **Pötyöni és Kovásznai „pokolsár” iszap** használtatik; ha a betegség
neme úgy kívánja, úgy pokrőcsolás, bepakolás is alkalmaztatik, ami az izzadmányok kiválását
nagyban elősegíti és így fogyó kúrának is kiválóan alkalmas. Egy iszap hévfürdő ára
1 frt. bepakolásért külön 15 kr. fizetendő. Gyógyfürdő-jegyek csak a fürdő pénztárnál
kaphatók.

Vizgyógyintézet.

A modern orvostudomány két irányban küzd az emberi szervezetet megtámadó beteg-
ségek ellen; egyfelől erősíti a szervezetet, hogy a betegségre való hajlamosságot csökkentse,
másfelől a már fellépett betegséggel szemben az illető egyén szervezetének ellentálló képes-
ségét igyekszik növelni és a bajt gyógyítani.

E két irány elérésére kiválóan alkalmas egy okszerűen véghezvitt **vizgyógyimód**
Ennek egyes eljárásait (u. m. főlfürdők, leöntések, lepedő ledörzsölések, izzasztó sz. rény
fej, törzs, lábzuhanyok, váltakozó hideg és meleg zuhanyok, nedves és száraz begöngyölések,
ülőfürdők, skótzuhanyok Kneip- és Winternitz-féle fürdő gyógyimódok, kapcsolatosan masszázs
és villanyozással) a következő megbetegedéseknél használhatjuk jó sikerrel:

Tüdőbng etegedés-kre való hajlammál és kezdődő tüdővésznl.

Általános táplálkozásai zavaraknál: vérszegénység, sápkór, scrophulosis, czukor-
betegség, régi izom s izületesuznál (rheuma).

Az idegrendszer betegségeinnél: agyvértódulás, nagyfoku idegesség (neurasthenia)
hűdések, gerincvelő sorvadás (tabes), zsábák, ideges asthma, Vitustáncz, hysteria, melacholia stb'

Az emésztő szervek és mirigyek betegségeinnél: a gyomor, máj, epe, bélbán-
talmak, aranyér.

A vizeletti és nemi szervek bantalmánál: hólyaghurut és hűdés, gyengült nemi
erő (impotentia), nőknél izzadmányok, vetelésre való hajlam stb.

Lazus betegség utáni elgyengülésről stb. stb.

A nagyerdei vizgyógyintézetben egy a férfi, mint a női osztályon elsőrendű, gyakorlott
személyzet van alkalmazásban, alando **orvosi felügyelet** mellett végeztetnek úgy az or-
vosok, mint az intézet orvosának rendelései.

Az intézet fel van szerelve a modern vizgyógytudomány legujabb eszközeivel, tágas
öltözők, a visteremben kényelmes kádak, száraz és nedves gőzszekrény, központi zuhanyrend-
szer temperált vízre (legujabb), külön masszírozó és pakoló helyiség.

Mint intézeti orvos **Dr. Altman Béla**, r ndel 7-8-ig és 10-11-ig, d. u. 5-6-ig.

A vizgyógyintézet **terfiaknak nyitva** d. e. 1/2 6-1/2 9-ig és d. u. 5-8-ig

kn. k. " " d. e. 1/2 9-12-ig és d. u. 1/2 2-5-ig.

A vizgyógy ha zuálatának ára: Egy heti öszgyógyimód 6 frt. Egyes részvétli jegy ára 65 kr.
Minden egyéb felvilágosítással szívesen szolálnak: **Dr. Balkányi Ede** városi ker. t.
orvos. lakik Csapó-u. 4. sz. mint fürdőbőrlő és **Dr. Altman Béla** intézeti orvos és fürdő-
bőrlő úgy az intézetben, mint lakásán Piacz-u. 46. sz.